

sti strank v postopku ob doslednem spoštovanju načela zakonitosti.

– zagotoviti celovito in točno informiranje občanov o celotnem postopku pri uveljavljanju svojih pravic.

– modernizirati delo v upravnih organih in skladno z razvojem informacijskega sistema prenesti na računalniško obdelavo čimveč množičnih zadev, ki se rešujejo po določilih zakona o splošnem upravnem postopku.

SKUPŠČINA OBČINE

LJUBLJANA ŠIŠKA

IZVRŠNI SVET

Datum: 26. 9. 1988

POROČILO O UČINKIH SPREJETIH IN UVELJAVLJENIH UKREPOV EKONOMSKE POLITIKE PO 15. MAJU 1988 NA ŠIŠENSKO GOSPODARSTVO

Ekonomska politika in pogoji poslovanja opredeljeni z resolucijo o izvajanju družbenega plana SFRJ in SRS so se v letošnjem letu močno spreminjali. Do 15. maja 1988 je gospodarstvo poslovalo v pogojih interventnih zakonov in ukrepov, sprejetih v novembru leta 1987, ki so v celoti administrativno urejali področje cen, zunanjetrgovinske menjave, kreditno monetarne politike ter splošne, skupne in osebne porabe. Ti ukrepi predvsem pa administrativno določena dispariteta cen med surovinsko in predelovalno industrijo, v korist prve, je povzročila negativne rezultate v občinskem gospodarstvu. Tako lahko za to obdobje ugotavljamo slabšanje finančnega in likvidnostnega stanja, nadaljnjo rast sivih cen in s tem disparitete cen, zniževanje industrijske proizvodnje, produktivnosti in standarda. Ugodno je bilo le gibanje izvoza in izvoza, pa še to se je slabšalo iz meseca v mesec.

S 15. majem 1988 uveljavljene spremembe v smeri reforme gospodarskega sistema in uveljavljenega tržnega gospodarstva na podlagi liberalizacije cen, uvoza in deviznega trga, so prinesle nadaljnje omejevanje osebnih dohodkov, skupne in splošne porabe. Njihov osnovni namen, znižanje oziroma ustavitve naraščanja inflacije in oživitve gospodarske aktivnosti se do septembra v šišenskem gospodarstvu še ni uresničil, saj so se rezultati gospodarstva celotno poslabšali, kar pa je predvsem posledica prenosa učinkov lanskoletnih novembrskih ukrepov. V šišenskem gospodarstvu prevladuje industrija, ki proizvaja investicijske dobrine in predelovalna industrija široke potrošnje. Nadaljnje realno zniževanje akumulacijskih sredstev, tudi zaradi sprememb v obračunskem sistemu in uvajanju realne cene denarja (revalorizacijske plus realne obresti) zmanjšuje investicijsko sposobnost. Posledica teh gibanj je odstopanje od že sklenjenih pogodb in upadanje novih naročil po izdelkih šišenskih organizacijah združenega dela. Hkrati se zaradi zviševanja vhodnih cen zmanjšuje rentabilnost proizvodnje za široko potrošnjo, padec realnih osebnih dohodkov pa zmanjšuje možnosti prodaje.

Ugotavljamo, da se je kot prva reakcija v organizacijah združenega dela izkazalo zniževanje obsega industrijske proizvodnje. Menimo pa, da se bodo v organizacijah združenega dela morali bolj zavedati, da bodo prisiljeni uvajati dopolnilne in poiskati nove proizvodne programe – predvsem izvozno usmerjene. Prepričani smo, da bo vse to zahtevalo tehnološko in kadrovske prilagajanje ter osvajanje novih organizacijskih in tržnih prijemov v naših organizacijah združenega dela.

V organizacijah združenega dela se premalo zavedajo, da je za to potreben določen čas in bo zato v letošnjem letu težko nadomestiti zmanjšanje domačih naročil z bistveno večjim izvozom, predvsem ker še ni razrešen problem financiranja priprave proizvodnje za izvoz in izvoza ter kreditiranje izvoza investicijske opreme. Prav tako ni razrešen problem financiranja investicij v opremo in prestrukturiranje proizvodnje.

Poslovne banke do sedaj niso mogle spremljati potreb naših organizacij združenega dela po kreditih za izvoz niti potreb po obratnih sredstvih. Pod sedanjimi pogoji kreditiranja pa naše organizacije združenega dela niso sposobne najemati kreditov zaradi visokih obrestnih mer in onemogočene možnosti izračuna finančne obveznosti za odplačila najetih kreditov.

Izvršni svet je že ob sprejemanju ukrepov ekonomske politike v mesecu maju ocenil, da bodo potrebne posebne aktivnosti vseh gospodarskih subjektov in njihove nadgradnje. Da bi usmeril naše organizacije k pravočasnemu in pravilnemu pristopu je sprejel program z aktivnostmi za uresničevanje sprejete ekonomske politike. Izvršni svet je izhajal iz spoznanja, da vsak nosilec gospodar-

jenja mora ugotoviti svoje možnosti, da se zave svojega vpliva na lasten položaj in svoje odgovornosti. Pozvali smo organizacije s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti, da oživijo svojo učinkovitost z takojšno oceno stanja in s pristopom k potrebnim aktivnostim.

Večina organizacij je pristopila k analizi in oceni vplivov ekonomske politike na njihovo poslovanje. Iz ocen proizvodnih organizacij izhaja, da bodo na njihovo poslovanje v letu 1988 vplivali predvsem intervencijski ukrepi sprejeti v mesecu novembru 1987 zlasti na visoke stroške poslovanja (pretirano visoke cene vhodnih surovin) katere kljub sprostitev cen ne bodo mogli v celoti vkalkulirati v končno ceno proizvodov. To pa pomeni, da v letu 1988 še ne moremo pričakovati bistvenega povečanja akumulacije v predelovalni industriji.

Osnovno izhodišče poslovanja v letu 1988 je še vedno letni plan organizacij združenega dela. Tekoče poslovanje prilagajajo pogojem na trgu in pogojem gospodarjenja, kar vpliva na realizacijo oziroma obseg njihove proizvodnje. Del majskega ukrepa je tudi zakon o osebnih dohodkih, ki omejuje povečanje OD in povzroča glede na visoko rast življenjskih potrebščin relativno hitro padanje kupne moči prebivalstva, zato so organizacije združenega dela, ki proizvajajo blago za široko potrošnjo in to predvsem za domači trg že pričele omajevati proizvodnjo in ocenjujejo, da planirane proizvodnje v letu 1988 ne bo možno doseči. Drugi del organizacij predvsem iz panoge »bazične kemične« proizvodnje, ki sicer tudi delno proizvajajo blago za široko potrošnjo, pa se je odzvalo na ukrepe predvsem s povečanim izvozom in ocenjujejo, da bodo načrtovano proizvodnjo dosegli oziroma celo presegli. V upadanju je tudi proizvodnja v organizacijah, ki proizvajajo sredstva za delo. Te organizacije združenega dela so konec prvega polletja leta 1988 sicer uspele povečati izvoz, vendar bodo zaradi upadanja povpraševanja na domačem trgu plan proizvodnje težko dosegle. Plan proizvodnje bodo po svojih ocenah dosegle manjše organizacije združenega dela, ki bodo predvsem s povečanjem izvoza kompenzirale izpad prodaje na domačem trgu.

Za organizacije združenega dela, ki so dosegle najvišje zneske izgub lani oz. letos v 1. polletju ter so v postopku sanacije posredujemo njihove ocene učinkov sprejetih ekonomskih ukrepov.

AVTOMONTAŽA TOZD TOVARNA VOZIL

Ukrepi so na poslovanje organizacije vplivali različno. Z ugodnejšim tečajem je organizacija pridobila dodaten prihodek na tujem trgu, vendar pa izpad izvoznih kreditov še poslabšuje neugodno likvidnostno situacijo. Sprostitev cen na domačem trgu je vplivala na povišanje stroškov surovin in materiala ni pa vplivala na povišanje pridobljenega prihodka, ki ga pridobiva iz skupnega prihodka z organizacijo TAM. TOZD osebne dohodke izplačuje na osnovi Zakona o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela, zato interventni zakon nanjo ne vpliva. Zaradi prestrukturiranja proizvodnje, ki jo TOZD vrši zadnja leta iz neustreznih virov, je likvidnostno v brezizhodnem položaju, saj ji je LB – Gospodarska banka Ljubljana s 15. 9. 1988 odpovedala dajanje garancij in dodatnih kreditov (odpoved velja za vse TOZD v DO). Zato je TOZD v položaju, ki terja takojšnje ukrepanje v DO.

UNITAS

Ukrepi so organizaciji pomagali, da bo predvidoma poslovno leto zaključila s pozitivnim finančnim rezultatom. Ocena pa je vprašljiva, saj je v mesecu avgustu SDK za polletje 1988 ugotovila, da je izguba večja od izkazane. Sprostitev cen ji ob ugodnem povpraševanju, ki je večje od ponudbe, omogoča vkalkuliranje vseh povišanj cen vhodnih materialov in drugih stroškov ter akumulacije. Ukrepi v izvozu so zaradi večjega vpliva ukinitve izvoznih stimulacij in kreditov od vpliva devalvacije učinkovali negativno. Prestrukturiranje organizacija združenega dela ne vrši, ker je obstoječi program ustrezen, uvaža pa manjše dopolnilne programe. V DO izplačujejo osebne dohodke na osnovi Zakona o sanaciji in prenehanju OZD, zato interventni zakon ne izplačilo ne vpliva. Z omejenim izplačevanjem OD ne morejo izboljšati kvalifikacijske strukture zaposlenih.

AVTOMATIKA – TOZD Naprave za energetiko, TOZD Avtomatskih in varilnih naprav in TOZD Sistemi

Sprostitev cen zaradi padca investicijske porabe organizacijam ni pomagala, saj je tudi ob nespremenjenih cenah nastal izpad povpraševanja na domačem trgu. Cene vhodnih materialov so se povišale, njihov vpliv ni viden v drugem polletju. Delna nadomestitev domače prodaje z izvozom poteka počasi, zato bo pozitiven vpliv interventnih ukrepov na področju izvoza majhen. Prestruktura-

riranje proizvodnje se izvaja, vendar počasi, tako da rezultati letos ne bodo vidni. Investicije so ustavljene zaradi pomanjkanja sredstev, razen investicij v teku oz. investicij v zaključni fazi. Na višino osebnih dohodkov vpliva interventni zakon le v TOZD, ki nimajo izgube, v TOZD z izgubo pa se osebni dohodki izplačujejo na osnovi Zakona o sanaciji in prenehanju OZD. Organizacija pričakuje pri reševanju kadrovske problematike (prekvalifikacije in prerazporeditve tehnoloških viškov) pomoč DPS.

LPP

Na delovno organizacijo, ki je v dveh TOZD (TOZD Mestni potniški promet in TOZD Delavnice) dosegla v prvem polletju izgubo, v ostalih pa je poslovala z motnjami, so majski ukrepi delovali z negativnim učinkom. Sprostitev cen je vplivala na poviševanje cen goriva in drugih vhodnih materialov v večji meri kot so se povišale cene njihovih storitev. Določanje njihove višine je zaradi specifičnosti dejavnosti prometa, ki je posebnega družbenega pomena še vedno kontrolirano, nezadostno glede na stroške in se izvaja s časovnim zamikom. Zato se tudi izguba v organizaciji povečuje. Osební dohodki se v okviru delovne organizacije izplačujejo na osnovi Zakona o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela. Organizacija sanacijo predvideva z ukrepi znotraj, potrebovala pa bo pomoč DPS pri razreševanju konfliktnih situacij, nastalih s predvideno reorganizacijo in poenotenjem osebnih dohodkov, ki se med TOZD sedaj precej razlikujejo.

LITOSTROJ

Interventni ukrepi so na poslovanje delovne organizacije na področju domače prodaje vplivali pozitivno s sprostitvijo cen. Organizacija z uvedbo drsnih lestvic vkalkulira povišane podražitve vhodnih materialov v končne cene, vendar le na domačem trgu. Vpliv ukrepov na področju izvoza ima dvojni učinek – pozitivni zaradi realnejšega tečaja in negativen na likvidnost zaradi izpada izvoznih kreditov. Pozitivni efekt je večji od negativnega. Osební dohodki so zaradi interventnega zakona (ta je negativen za vse organizacije, ki so v preteklem letu zaradi slabih poslovnih rezultatov izplačevale nizke osebne dohodke) omejeni in so ovire pri izvajanju sanacijskega programa in uvedbi stimulativenega pravilnika o osebnih dohodkih. Organizacija svojo sanacijo izvaja z notranjimi ukrepi, pričakuje pa pomoč poslovnih bank.

Na vse tiste organizacije združenega dela z izgubo, ki večji del prodajajo na domačem trgu (Iskra TOZD Baterije; Iskra Avtoelektrika, TOZD Žarnice; Tekstil TOZD Predilnica Medvode) je efekt sprostitev cen na domačem trgu z možnostjo vgradnje povišanih cen materialov v končno prodajno ceno imel velik pozitivni učinek in bo pripomogel k izboljšanju poslovnih rezultatov do konca leta.

Organizacije združenega dela (razen ozko specializiranih) so že v svojih srednjeročnih planih za obdobje 86–90 opredelile del oziroma celotno prestrukturiranje proizvodnje.

Organizacije same ugotavljajo, da načrtovanih sprememb niso uresničile. Ocenjujejo, da sta hitrejši razvoj zavirala predvsem dva dejavnika – pomanjkanje lastnih sredstev in oblika organiziranosti.

Temeljne organizacije, ki so organizirane po proizvodnih programih uveljavljajo le svoj lastni program in je zato prelivanje sredstev v hitrejši razvoj perspektivnih programov druge TOZD onemogočeno. Dodaten dejavnik, ki otežuje dolgoročne odločitve je nenehno spreminjanje pogojev gospodarjenja, na podlagi katerih so perspektivni programi čez noč postali nezanemljivi.

Organizacije združenega dela pričakujejo, da bodo lahko pospešile prestrukturiranje z vlaganji zainteresiranih inozemskih partnerjev ter s sovlaganji družbenih in zasebnih sredstev.

V organizacijah združenega dela so v času po sprejetju ukrepov izvajali predvsem kratkoročne ukrepe. Ti so bili usmerjeni v izkoriščanje notranjih rezerv za krepitev lastne likvidnosti in izkoriščanje proizvodnih kapacitet. Pričenjajo ukinjati nerentabilne proizvode oziroma posamezne proizvode, prenašajo posamezna manj zahtevna dela proizvodnje na kooperante, spreminjajo asortiman proizvodov v smeri zahtevnosti, kakovosti in kompletiranja ponudbe za domači in tuji trg. Razen teh ukrepov, ki ne dajejo takojšnjih učinkov, so organizacije združenega dela dale večji poudarek varčevanju pri vseh vrstah stroškov, racionalizaciji, organiziranosti poslovanja, uvajanju novih oblik prodaje in plačevanja ter restriktivni politiki kadrovanja.

Organizacije združenega dela so že v začetku leta 1988 pričele omejevati zaposlovanje predvsem nekvalificirane delovne sile. Glede na sprejete planske usmeritve na kadrovske področje in ob aktiviranju zaključnih investicij organizacije ne predvidevajo večjih ekonomskih in tehnoloških presežkov delavcev. Organizacije ocenjujejo, da bodo višek delovne sile uspele s prekvalifikaci-

jami in dokvalifikacijami prilagoditi potrebam novih proizvodnih programov in aktiviranih investicij, v nekaterih organizacijah pa že dalj časa ugotavljajo pomanjkanje strokovnih kadrov predvsem na področju komercialne in informatike.

Ugotavljamo, da prestrukturiranje gospodarstva v občini Šiška poteka v glavnem le znotraj posamezne organizacije z uvajanjem novih proizvodov in osvajanjem novih tehnologij v industrijski proizvodnji. Deleži ostalih panog gospodarstva pa ostajajo v glavnem nespremenjeni.

Drobno gospodarstvo ima pri nadaljnjem razvoju prednost zaradi neizkoriščenih zakonskih možnosti (novi zakon o spremembah in dopolnitvah obrtnega zakona), predvsem pa zaradi večje mobilnosti in prilagodljivosti ter dejstva, da se je že sedaj moralo tržno obnašati. Večina enot družbenega sektorja drobnega gospodarstva je glede na celotno gospodarsko situacijo sprejela ukrepe, s katerimi bodo uresničevali svojo poslovno politiko.

Sanacijo obstoječega poslovanja bodo enote drobnega gospodarstva dosegle predvsem z ureditvijo dolžniško upniških razmerij, glede na neupoštevanje plačilnega roka s strani organizacij združenega dela ter s plasiranjem vseh prostih finančnih sredstev in prilivov iz avansov v investicijske donosne posle.

S prestrukturiranjem proizvodnje celotnega drobnega gospodarstva bodo enote drobnega gospodarstva usmerile svojo proizvodnjo v izvoz oz. bodo v največji meri izvajale proizvodni program »znan proizvod za znanega kupca«. Zato bodo vsa prosta investicijska sredstva usmerili v nakup opreme z namenom večje produktivnosti predvsem pa večje kvalitete izdelkov. Vzporedno bodo razvijale kvalitetno kooperacijsko sodelovanje z večjimi organizacijami združenega dela, z ostalimi enotami drobnega gospodarstva in aktivno sodelovale v sistemu drobnega gospodarstva Lesnine ter Magosa.

Realna rast cen vhodnih materialov in prometnega davka v dejavnosti gostinstvo in turizem povzroča visoko rast cen gostinskih storitev, kar ob upadanju kupne moči prebivalstva povzroča stagnacijo oz. upadanje prodaje storitev. Zaostajanje rasti osebnih dohodkov za gospodarstvom povzroča večjo fluktuacijo kadrov in težave za pridobitev strokovnega kadra. Nizka stopnja akumulacije onemogoča večje naložbe. Zato bodo organizacije združenega dela s temeljitim izkoriščanjem notranjih rezerv zmanjšale vse vrste stroškov in povečale produktivnost. Tako so že popostrile gostinsko ponudbo s finančno donosnejšimi programi ter pristopile k intenzivnejši ponudbi nočitvenih kapacitet.

Zaradi padca industrijske proizvodnje v prvem polletju se je povpraševanje po prevozu stvari v cestnem prometu zmanjšalo. Višje cene na trgu ni mogoče uveljaviti zaradi konkurence iz drugih republik, preusmeritev v izvoz pa v kratkem obdobju ni mogoča. Dodatni zaviralni moment so cene goriva in dajatve, ki rastejo hitreje kot cene na trgu prevoznih storitev. Organizacije v tej dejavnosti vlagajo vse moči, da pridobijo čimveč likvidnih sredstev za obnovo avtoparka, ki je pogoj za nadaljnji obstoj in razvoj. Osební dohodki delavcev so se ponekod znižali do 20%, zato bodo nekatere organizacije združenega dela učinkovitost poslovanja izboljšale s temeljito reorganizacijo.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Po 15. maju je interventna zakonodaja (Zakon o začasní prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti, zakon o začasní prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za negospodarske in neproizvodne investicije, zakon o začasní omejitvi razpolaganja z delom družbenih sredstev za bruto osebne dohodke) še bolj zaostila položaj SIS in OZD družbenih dejavnosti.

Z zakonom o začasní omejitvi razpolaganja z delom družbenih sredstev (Uradni list SFRJ, št. 31/88) je bilo določeno, da smejo samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti razpolagati z delom družbenih sredstev za obdobje januar–september v znesku sredstev ustvarjenih v istem obdobju leta 1987 povečanih največ za 146%.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o začasní omejitvi razpolaganja z delom družbenih sredstev družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za porabo v letu 1988 pa je bila prvotno dovoljena rast za skupno porabo znižana na 131%.

Skupna povprečna prispevna stopnja iz bruto osebnega dohodka za SIS družbenih dejavnosti je znašala v mesecu avgustu 20,99%, pri čemer je SDK za obdobje januar–avgust ugotovila za Ljubljano 69,2 milijarde presežkov na žiro računih SIS družbenih dejavnosti, ki so bili blokirani. Pri tem gre v bistvu za razkorak med dovoljeno porabo in dejansko potrebnimi sredstvi, ki bi jih potrebovale SIS družbenih dejavnosti za izpeljavo sprejetih programov do konca tekočega leta ter hkrati za nujno prilagoditev programov SIS dejanskim možnostim financiranja, ki ga določa interventna zako-

nodaja ter nominalni znesek, ki je bil opredeljen za Ljubljano v višini 472 milijard v mesecu avgustu, v septembru pa je bil znižan na 466,6 milijarde.

Izhajajoč iz zaostrenih pogojev glede nadaljnjega financiranja skupne porabe se na področju družbenih dejavnosti v okviru usklajevanja na nivoju Ljubljane izvaja ponovno preverjanje prvotnih programov po področjih v cilju postopnega krčenja dodatnih programov.

V mesecu juliju in avgustu so vse samoupravne interesne skupnosti ocenile obstoječi likvidnostni položaj ter učinke interventne zakonodaje, pri čemer je bilo ugotovljeno, da:

- se SIS za otroško varstvo sooča z izpadom sredstev za valoriziranje družbeno denarnih pomoči.

- se bo SIS za izobraževanje soočil z velikim izpadom sredstev za financiranje dodatnega programa, v kolikor bi v šolskem letu 1988/89 prišlo do unitivne COŠ in zmanjšanja števila oddelkov podaljšanega bivanja in bi morali sedanji način financiranja, ki je potekal preko svobodne menjave dela, zagotoviti iz neposredne menjave.

- se še nadalje zaostre položaj na področju zdravstva, predvsem zaradi izjemno velikega porasta materialnih stroškov in neporavnanih obveznosti iz preteklega leta ter blokiranih sredstev.

- SIS za socialno skrbstvo do konca leta nima zagotovljenih potrebnih sredstev za tekoče valoriziranje vseh oblik pomoči po samoupravnem sporazumu o socialno varstvenih pravicah.

Ocenjujemo, da bo do konca tekočega leta za uresničitev zagotovljenih programov primanjkovalo okoli 10% sredstev.

V mesecu juliju in avgustu so likvidnostni položaj z vidika posledic interventne zakonodaje ocenile tudi OZD družbenih dejavnosti. Pri tem je bilo ugotovljeno, da bodo lahko vzgojnovarstvene organizacije zadržale potrebno likvidnost pod pogojem tekočega valoriziranja oskrbnin v VVO, kar se dejansko že izvaja, v skladu s samoupravnim sporazumom o socialno varstvenih pravicah.

Na področju osnovnega šolstva so bili s strani republiške izobraževalne skupnosti sprejeti kratkoročni ukrepi glede krčenja dodatnega programa (COŠ, PB, svetovalne službe v OŠ), ki pa na nivoju Ljubljane v občinskih izobraževalnih skupnostih še niso bili sprejeti. V teku so aktivnosti za ponovno preveritev obsega zagotavljenega in dodatnega programa osnovnih šol ter aktivnosti za uskladitev cen šolske prehrane. Likvidnostni položaj OŠ pa bo odvisen od sredstev občinskih izobraževalnih skupnosti, ki ugotavljajo, da bo za sedanji obseg prenovljenega programa osnovne šole primanjkovalo do konca tekočega leta okoli 10%.

Na področju zdravstvenega varstva posluje TOZD osnovnega zdravstvenega varstva v okviru ZD Ljubljana na meji likvidnosti, pri čemer se položaj zdravstva zaradi blokade sredstev iz meseca v mesec bolj zaostre. Likvidacija faktor za opravljene storitve se izvaja s dvomesečno zamudo, za izplačevanje OD pa ZD najema premostitvene kredite, ki zaradi obresti dodatno bremenijo in slabšajo likvidnostni položaj ZD Ljubljana v celoti. Z likvidnostnimi težavami se zaradi istih vzrokov sooča tudi Železniški zdravstveni dom.

Ocenjujemo, da se bo likvidnostni položaj poslabšal tudi v Domu starejših občanov Marije Drakslar-Marjane in v Varstveno delovnem centru, v kolikor SIS za zdravstvo ne bo navedenima OZD poravnal obveznosti do pokrivanja stroškov zdravstvenih storitev.

Vse OZD so po 15. maju izvajale dinamiko razporejanja sredstev za OD v skladu z določili Zakona o začasnem omejitvi dohodka z rastjo DO v gospodarstvu ter v okviru razpoložljivih sredstev. Po stanju junija 1988 je bila družbeno primerna raven sredstev za osebnih dohodkov v OZD in DS negospodarstva realizirana 86 odstotno. Družbeno primerno raven (stopnja 118,7) so dosegle naslednje OZD: OŠ Milan Mravlje, Muzej revolucije, CDI Univerzum, ŽG Zdravstveni dom, medtem ko je ČGP Delo TOZD Delavska enotnost za 4,1% presegla začasno oceno rasti za 1. polletje in sicer pri doseganju dogovorjenega plana v vrednosti 1,10.

Na področju družbenih dejavnosti sta zaključila prvo polletje z izgubo ČGP DELO TOZD Delavska enotnost ter UKC Interna klinika dr. Petra Držaja. V mesecu juliju, avgustu in septembru se položaj TOZD Delavska enotnost intenzivno razrešuje na nivoju DO ČGP DELO, stanje v TOZD Interna klinika bolnice dr. Petra Držaja pa v okviru UKC.

V skladu s programom in usmeritvami Izvršnega sveta so vzgojnovarstvene organizacije in osnovne šole po 15. maju posvetile posebno pozornost investicijskemu vzdrževanju obstoječih objektov, za kar je bilo porabljenih iz sredstev združene amortizacije okoli 250 mio din.

PROGRAM ZA ZAGOTAVLJANJE SOCIALNE VARNOSTI

Za pripravo socialno – varstvenega programa so pridobljeni osnovni podatki glede obsega in strukture vseh vrst socialno varstvenih pomoči z oceno porasta socialno ogroženih družin. Za ugotovitev stanja v združenem delu z vidika potencialnih presežkov delovne sile je bil dne 11. 8. 1988 izveden delovni posvet s predstavniki kadrovske službe, ki so odgovorile na vprašalnik, s katerim so bili zahtevani podatki ter ocene glede predvidevanih ekonomskih in tehnoloških viškov delavcev v posameznih OZD. Na anketo so se odzvale kadrovske službe OZD: Gorenje TIKI, Litostroj, PAP, Dekorativna, Donit, Iskra Videomatika, LEK, Color, Iskra Elektrovezve, Iskra Elementi, Iskra Elektrooptika, Iskra Avtomatika, Iskra Avtoelektrika, TOZD tovarna žarnic, ŽG ŽTO TOZD za elektroenergetiko, Pivovarna Union. Na posvetu je bilo ugotovljeno, da smo z navedeno zajeli preko 21000 delavcev, pri čemer so kadrovske službe ugotovile, da bo imelo združeno delo iz navedenih OZD okoli 350 delavcev kot presežek delovne sile, vse navedene OZD pa imajo že izdelane lastne programe prekvalifikacij delavcev, ki so evidentirani kot ekonomski in tehnološki višek.

Menimo, da bo potrebno vprašanje ekonomskih in tehnoloških viškov v združenem delu ponovno preveriti.

Na področju družbenih dejavnosti presežki delavcev do 14. 9. niso bili evidentirani, ob morebitnem zapiranju oddelkov v VVO ter zmanjševanju dodatnega programa v OŠ pa bi do presežkov delavcev tudi lahko prišlo.

ZAKLJUČKI:

1. Izvršni svet ugotavlja, da so v organizacijah združenega dela pripravili oceno učinkov ekonomskih ukrepov na njihovo poslovanje in izdelali izhodiščne podatke za letne gospodarske načrte 1989.

V organizacijah združenega dela, kljub novembrskim in majskim ukrepom ocenjujejo, da bodo v letošnjem letu lahko prilagodile svoje poslovanje k njihovim učinkom in ob koncu leta dosegle dokaj ugodne poslovne rezultate, skoraj na ravni planiranih.

Organizacije brez upoštevanja tistih, ki že poslujejo z izgubo in izvajajo sanacijo v svojih ocenah poslovanja ne predvidevajo izgub ob zaključnem računu za leto 1988.

Prav tako le nekatere organizacije združenega dela ugotavljajo manjše število ekonomskih oz. tehnoloških viškov delavcev pa še te predvidevajo njihovo razrešitev z naravno fluktuacijo in notranjimi prerazporeditvami.

2. Izvršni svet smatra, da je ocenjevanje vplivov ekonomskih ukrepov v širših organizacijah izdelano pod neenakimi pogoji poznavanja sprejetih sprememb. Organizacije z različnih stališč ocenjujejo svojo vlogo v širšem gospodarskem dogajanju. Pri oblikovanju ocen izhajajo iz lastnih predpostavk in internih tolmačenj pričakovanih pogojev gospodarjenja. Pomemben vpliv na njihove ocene ima tudi stopnja obvladovanja poslovnih procesov znotraj organizacij in sposobnost poslovnega ter samoupravnega razreševanja tekoče problematike, vključno z razvojem organizacij.

To potrjuje tudi dejstvo, da v večini organizacij združenega dela, ki zaidejo v težave oz. izgube v začetku ocenjujejo, da bodo lahko v kratkem času sanirali stanje. Ker pa je v takšnih organizacijah združenega dela ponavadi potrebno razrešiti cel sklop medsebojno povezanih dejavnikov, vključno z investicijo, se potek sanacij zavleče v daljše časovno obdobje, najmanj eno leto.

Zato ocenjujemo, da bodo organizacije združenega dela tudi za prilagoditev svojega poslovanja v pogojih uvajanja tržnega gospodarstva in pričakovane reforme gospodarskega sistema potrebovale daljše časovno obdobje in tako ne bodo mogle doseči za letošnje leto predvidenih rezultatov. To bodo organizacije združenega dela morale upoštevati tudi pri načrtovanju svojega razvoja in poslovnih rezultatov za prihodnje leto, saj so zaradi svojega subjektivnega ocenjevanja pogojev že vse prevečkrat nerealno in preoptimistično planirale svoj razvoj.

3. Izvršni svet ocenjuje, da kljub optimističnim napovedim organizacij združenega dela, gospodarstvo v letošnjem letu ne bo doseglo planiranih rezultatov na področju industrijske proizvodnje, izvoza in dohodkovne uspešnosti, ter da bo več organizacij združenega dela, ki bodo poslovno leto zaključile z izgubo. Ocena izhaja iz dejstev, da obseg industrijske proizvodnje zaostaja, da izvoz stagnira in da se število izgubašev in višina izgub povečuje. Obseg industrijske

ske proizvodnje v obdobju januar-avgust 1988 je za 2,6% manjši glede na lanskoletni nivo. Da bi dosegli načrtovano 4,5%-5,5% rast industrijske proizvodnje bi organizacije združenega dela morale izdelati v obdobju september - december 17% več kot v istem obdobju lanskega leta (lanski zadnji štirje meseci predstavljajo skoraj 44% lanskoletne proizvodnje), kar pomeni, da bi morali v vsakem naslednjem mesecu izdelati za 43% več kot v letošnjem povprečnem mesecu. Konvertibilni izvoz je za 1,1% večji v primerjavi za enakim obdobjem lanskega leta. Zato bi morale organizacije združenega dela v obdobju avgust-december povečati konvertibilni izvoz za 11% v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, da bi ob koncu leta dosegli načrtovano 5% rast. Praksa preteklih let se pri organizacijah združenega dela ponavlja, ko so se pri njih oblikovala predvidevanja in možnosti uresničitve njihovih poslovnih ciljev in nalog (obseg industrijske proizvodnje, izvoz, investicije).

4. Izvršni svet ocenjuje, da bodo ukrepi ekonomske politike hitreje vplivali na poslovanje šišenskih organizacij združenega dela kot to same ocenjujejo. Smatramo, da bo potrebno aktivnosti v organizacijah združenega dela voditi s hitrejšo dinamiko kot to nameravajo. To bo potrebno predvsem tam, kjer bodo vplivi najmočnejši in kjer bo za njihovo razreševanje potreben kompleksen pristop. Sem sodijo vprašanja viškov delovne sile, uvajanje novih proizvodnih programov in iskanje novih tržišč.

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Šiška je na svoji 154. seji dne 26. 9. 1988 obravnaval Poročilo o učinkih sprejetih in uveljavljenih ukrepov ekonomske politike po 15. maju 1988 na šišensko gospodarstvo in ga predlaga Skupščini občine Ljubljana Šiška v obravnavo in sprejem.

OSNUTEK

Na podlagi 41. člena dogovora o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986-1990 (Uradni list SRS, št. 14/86, 42/87 in 16/88) sklenejo Skupščine občin v SR Sloveniji

ANEKS k dogovoru o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986-1990

1. člen

Besedilo 9. točke 4. člena se spremeni tako, da se glasi:
»9. Posebni občinski prometni davek od plačil za storitve.«

2. člen

Za prvim odstavkom 6. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Od katastrskega dohodka negozdnih zemljišč, ki niso obdelana v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih, se stopnje davka iz kmetijstva, določene v prvem odstavku tega člena, povečajo, in sicer: v I. skupini za 40 odstotnih točk, v II. skupini za 30 odstotnih točk, v III. skupini za 20 odstotnih točk in v IV. skupini za 10 odstotnih točk.«

Sedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

3. člen

Za 11. členom se doda nov 11. a člen, ki se glasi:

»11. a člen

Udeleženske bodo zavezancem, obdavčenim po dejanskem dohodku, ki vlagajo lastna sredstva za družbeno organizirano modernizacijo gospodarstva, pod pogojem, da pri osnovnih sredstvih ne gre za vlaganja, ki bi se morala kriti iz že priznane amortizacije in kupnine za prodana osnovna sredstva, za oblikovanje virov obratnih sredstev, ali za združevanje v organizacijo združenih kmetov, oziroma organizacijo združenega dela ali proizvodno skupnost kmetov, predpisale dodatno znižanje osnove do 25%.«

4. člen

V 12. členu se doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. Zavezancem, ki vlagajo sredstva v sanacijo virov onesnaževanja okolja, se prizna davčna olajšava v višini do 30% od odmerjenega davka glede na višino vloženi sredstev za čas do 3 let. Druga merila in višino olajšav bodo udeleženske uskladile v okviru regije.«

Sedanje 3. do 7. točka postanejo 4. do 8. točka.

5. člen

Za 13. členom se doda nov 13. a člen, ki se glasi:

»13. a člen

Udeleženske bodo zavezancem, obdavčenim po dejanskem dohodku priznavale izdatke za reprezentanco največ do 0,3% od celotnega prihodka.«

6. člen

V tretjem odstavku 14. člena se za besedama »postranskega poklica« postavi pika, nadaljnje besedilo pa se črta.

7. člen

Besedilo 16. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Udeleženske bodo zavezancem davka iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti, obdavčenim po dejanskem dohodku, ki s samostojnim opravljanjem dejavnosti pridobivajo dohodek v obliki stalnega poklica, pod pogojem, da v redu vodijo poslovno knjigo in, ki vlagajo lastna sredstva za nabavo, rekonstrukcijo in modernizacijo osnovnih sredstev pod pogojem, da ne gre za vlaganja, ki bi se morala kriti iz že priznane amortizacije in kupnine za prodana osnovna sredstva; za oblikovanje virov obratnih sredstev ter za združevanje v zadrugo, organizacijo kooperantov in druge oblike združevanja; za skupno nabavo, racionalno uporabo delovnih in poslovnih sredstev, skupno graditev in uporabo gradbenih objektov, skupen nastop na trgu in uresničevanje drugih skupnih interesov in potreb, predpisale dodatno znižanje davčne osnove do 25%.

Udeleženske bodo zavezancem davka iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti, obdavčenim v pavšalnem letnem znesku, ki s samostojnim opravljanjem dejavnosti pridobivajo dohodek v obliki stalnega poklica in vlagajo sredstva za namene iz prvega odstavka tega člena, znižale pavšalni letni znesek davka, do 60% glede na višino vloženi sredstev.«

8. člen

Besedilo 3. točke 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Zavezancem, ki zaposlujejo delavce se v letu, za katero se davek odmerja, za vsakega delavca odmerjeni davek zniža za znesek, ki ustreza 10% poprečnega enoletnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu, zavezancem, ki zaposlujejo invalidne osebe po predpisih o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, se za vsako takšno osebo odmerjeni davek zniža za znesek, ki ustreza 30% poprečnega enoletnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu.«

12. Zavezancem, ki vlagajo sredstva v sanacijo virov onesnaževanja okolja, se prizna davčna olajšava glede na višino vloženi »teh zavezancem, ki zaposlujejo pripravnike v višini 15% od izplačanih osebnih dohodkov za čas trajanja pripravniške dobe.«

Za 10. točko se dodata novi 11. in 12. točka, ki se glasita:

»11. Zavezancem, ki jim je priznana lastnost invalidne osebe po predpisih o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, če ne uporabljajo dopolnilnega dela drugih oseb, se odmerjeni davek zniža znesek, ki ustreza 30% poprečnega enoletnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu, zavezancem-invalidom s 100% telesno okvaro, če ne uporabljajo dopolnilnega dela drugih oseb pa za znesek, ki ustreza 60% poprečnega enoletnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu.«

12. Zavezancem, ki vlagajo sredstva v sanacijo virov onesnaževanja okolja, se prizna davčna olajšava glede na višino vloženi sredstev, do 30% od odmerjenega davka, za čas do 3 let. Druga merila in višino olajšave bodo udeleženske uskladile v okviru regije.«

V drugem odstavku tega člena se besedilo: